

Spijker kwartier

wijkkrant

6 **De toekomst van de
Thorbeckestraat**

9 **75 jaar bevrijding**

14 **Criminaliteit in de wijk**



2020, wat moet ik erover zeggen: 'Niets is wat het was en alles is anders..'

Onze zomer-wijkkrant stond helemaal in het teken van de corona-pandemie, die ons allemaal overviel. Het lukte ons nog net voor de lockdown de dikke wijkkrant van de drukker, via de Lommerd, huis aan huis te bezorgen. Gewapend met handgel, en fijn om met een goede reden de straat op te kunnen. Het was ook steeds prachtig zonnig weer met strakblauwe luchten. Het herfstnummer was een stuk dunner: alles lag stil en mensen waren 'maar' op vakantie gegaan in eigen land. Even leek het allemaal weer zijn gangetje te gaan: een terrasje pakken en uit eten in de wijk kon weer, bijna weer normaal. Bijna, omdat wat ooit normaal was misschien wel nooit meer helemaal normaal zal zijn. Die mondkapjes dragen we nu toch. En zelfs dat went. De horeca was of is gesloten en we lopen weer, of nog steeds, om elkaar heen en houden afstand van elkaar. Toch blijven we de verbinding zoeken met elkaar.

Wij hebben daarvoor hopelijk nog tijd genoeg. In deze wijkkrant aandacht voor twee van onze 'buurt Jannen', zij hebben de tijd niet meer. De ene Jan overleed rustig op 90-jarige leeftijd – na een kort ziekbed – in zijn ouderlijk huis aan de Emmastraat in bijzijn van zijn familie. De andere Jan werd vlakbij zijn huis in de Spijkerstraat door jongeren zwaar mishandeld. Hij overleed later en was pas 73 jaar. De buurt was in shock. We konden elkaar niet troosten door fysiek bij elkaar te komen en een arm om elkaar heen te slaan. We hebben met bloemen en met kaarsjes het leven van deze Jan in onze buurt herdacht. Onze jongste columniste Neeltje brengt in dit kerstnummer van onze wijkkrant licht in de donkere dagen: tips en tricks voor een mooi kerstfeest. Laten we dat doen! Samen mooie dagen beleven en er een heel gezond 2021 van maken.

Trudi Hendriks

De 'kleine' m-EETlat

Lunchen in de wijk... nu in de coronapandemie wordt het tijd om af en toe een 'kleine' lunch te doen: take-away!

Stel..

..er is een pandemie gaande, alle lunchgelegenheden zijn dicht en jij zit al weken in een verbouwing van je nieuwe huis. Friet, Turkse pizza; het komt langzamerhand allemaal je neus uit en het meegebracht brood van thuis wordt er door alle bouwstof niet echt lekkerder op. Nou.. zo ongeveer vergaat het ons, Man en mij.

Na weer een hele stevige klusochtend rommelt de maag en besluiten we voor een gezond alternatief te gaan. Gewoon eens even een paar lekkere verse belegde broodjes of boterhammen. En graag bezorgd, als het kan, en dan ook nog zo snel mogelijk. Verder zijn we niet zo verwend. Ik zoek de website van

Metropole op, wetende dat ze daar tijdens lockdown omgeschakeld zijn naar afhalen en bezorgen.

Kijk, een ruim aanbod aan sandwiches, dat is prettig. Ik ga voor de zalm, Man gaat voor gezond. Glutenvrij, vegetarisch? Dat is voor andere tijden..

Bestellen via de site gaat snel. Binnen de afgesproken tijd wordt er een platte kartonnen doos aan de voordeur afgeleverd. Man is in gesprek met de stukadoor maar ik ga daar echt niet meer op wachten.. honger! De bruine boterhammen zitten in plastic, op een kartonnetje. Het lijkt wat klein maar bij het uitpakken wordt het wel echt wat.

Het belegde brood is heerlijk dik



Support your locals!

Hallo buurtgenoten!



Mijn naam is Daniëlle en 2,5 jaar geleden ben ik vanuit Twente naar het prachtige Spijkerviertel verhuisd. Mijn bedrijf heet VanDaan Coaching.

Ik help mensen negatieve gedachten en emoties los te laten waardoor zij meer rust en ontspanning ervaren. Vanuit ontspanning ben je veerkrachtiger. Stress bouwt zich dan minder snel op waardoor je, letterlijk, steviger in je schoenen staat. Dat heeft een positieve invloed op alle gebieden van je leven.

De methode die ik gebruik is EFT (Emotional Freedom Techniques). Dit is een zeer effectieve methode die je tijdens de sessie leert, zodat je het vervolgens zelf kunt blijven gebruiken. Omdat veel mensen nu stress ervaren en omdat ik door corona meer online ben gaan werken, bied ik EFT-sessies aan tegen een gereduceerd tarief. Een sessie kost nu 37 euro. Daarnaast is er de mogelijkheid om lid te worden van de besloten Facebookgroep waar ik ook regelmatig sessies geef.

Wil je meer informatie of wil je een afspraak inplannen? Stuur een mailtje naar **DAIbersen@gmail.com**. Ik ontmoet je graag!

Tekst: VanDaan Coaching
Beeld: Eva Bours



donkerbruin en erg vers. Ruim belegd met gerookte zalm, ik zie kappertjes, wat groen gedoe, ik proef een zachte mosterdsaus. Prima allemaal. Laat die kerels maar kletsen. Ik neem een hap!
Man kan zich tenslotte ook niet bedwingen en neemt tijdens één van de vele binnenkomende telefoontjes de tijd om zijn gezonde boterham uit te pakken. Ik zie hetzelfde dikke bruine brood. Ik zie de plak kaas en wat ham er uithangen. Ontspannen hapt de man door. Tevreden dat iedereen ons even met rust laat, zitten we op onze klapstoeltjes in onze nieuwe nog lege woonkamer. Dat kopje koffie maken we zelf wel. Ach..

ik kom helemaal bij. Is Man ook blij? Ja gelukkig wel.
Is er dan niets negatiefs te melden? Misschien het gemis aan een servetje? En ja, misschien dat ik door vermoeidheid mijn brood breeduit op de grond laat vallen. De kappertjes rollen over de versgeleverde vloer, de stukadoor lacht.. maar daar kan Metropole weer niets aan doen. Aan het eind van de middag nog even scrollend door de website..mmm..die borrelbox doen we ook gauw een keer. Maar eerst een nog keer die boterham met carpaccio proberen.

Tekst en foto's: Lucille van Straten

We vragen bij de take-away geen commentaar van de cateraar: we eten gewoon wat geleverd wordt! www.metropole.nl

Ophalen kan: Steenstraat 68,
6828 CN Arnhem

De m-EETlat:

Wat beoordelen we op 13-11-2020

	Maximaal te halen:	Wat geven we:
Prettige website, makkelijk te bedienen	10	10
Voldoende aanbod	20	20
Levering op tijd, warm en vers, inhoud volgens opgave aanwezig	40	35
Prijs-kwaliteitsverhouding	20	20
Bijzonderheden, die de bestelling extra aangenaam maken	10	0
Eindscore!	100	85

De wereld in de wijk

In het Spijkerkwartier wonen expats met allerlei nationaliteiten. De wijkkrant gaat drie keer met één van hen in gesprek. Deze tweede keer sprak ik met Enzo uit Brazilië. Enzo is 25 jaar en woont ongeveer anderhalf jaar in het Spijkerkwartier. Het gesprek was in het Engels, en is voor dit artikel vertaald naar het Nederlands.



Van Urugaiana naar Arnhem

Enzo kwam in mei 2019 naar Nederland, toen hij in Arnhem een stage vond als softwareontwikkelaar. Inmiddels is hij bij hetzelfde bedrijf in dienst. Hij heeft al die tijd in het Spijkerkwartier gewoond; achtereenvolgens aan de Steenstraat, de Kastanjelaan en de Schoolstraat. Enzo komt uit de Braziliaanse stad Urugaiana, qua bevolkingsaantal vergelijkbaar met Arnhem. 'Dus dat voelde niet als een hele grote verandering. Hoewel deze stad een tikkie moderner voelt, met brede lanen en grote bruggen. In Urugaiana werd twee jaar geleden voor het eerst een roltrap geïnstalleerd. Hier zijn die er allang. Maar de voorzieningen zijn hetzelfde.'

Volgens cijfers van de gemeente Arnhem wonen er in het Spijkerkwartier 29 mensen van Braziliaanse afkomst. 'Tsja. Het appartement waar ik nu woon, heb ik overgenomen van een andere Braziliaan,' vertelt Enzo. 'Verder ken ik in deze buurt geen Brazilianen. Ik hoor hier op straat ook niet vaak het Braziliaanse Portugees.'



Wonen in het Spijkerkwartier

Enzo woont samen met zijn – eveneens Braziliaanse – vriendin Tharcila in een verkamerd pand. Hij deelt het gebouw met twee Nederlanders en een Italiaan. 'Ik heb wel eens een poster aan een boom zien hangen, dat sommige mensen de verkamering vervelend vinden. Ik vind het prima wonen. We kregen maar één afvalpas, dat was wel een beetje onhandig.' Zo komt het gesprek op afval. 'Ik was eens in Amsterdam. Daar lag het afval echt óveral. Hier is dat niet zo, maar in de buurt van de containers kan het zich wel aardig opstapelen. Ik zou vooral graag zien dat er meer containers komen voor gft-afval.' Hij heeft geen favoriete plek in de wijk, maar vertelt dat hij vlak na aankomst graag door de straten wandelde. 'Het was de eerste keer dat ik buiten Zuid-Amerika kwam. Ik herinner me dat ik overal bleef staan om foto's te maken. Alles zag er hier anders uit, het samenspel van de bomen met de architectuur van de huizen.' Dat doet hem eraan denken: 'Ik merkte onlangs dat er bij de Kastanjelaan veel bomen zijn weggehaald. Dat vind ik echt heel jammer. Toen ik zelf aan de Kastanjelaan woonde, stond één van die bomen vlak voor mijn raam, met z'n mooie bloesem.'

Kerstmis

Ik vertel dat de wijkkrant rond de kerstdagen uitkomt. Als corona niet tegenzit, wil Enzo met de kerstdagen terug naar Brazilië om zijn familie te zien. 'Ik weet niet hoe Kerstmis er in Nederland uit ziet, maar in Brazilië is het vooral samenkomen met de familie en heel veel eten. We eten kalkoen, en allerlei gerechten met rozijnen. Overal gaan rozijnen in. Daar maken Brazilianen vaak grapjes over.'

Tekst: Katja Krediet

Foto's: Rien Meijer (portret) en Enzo (van zijn eerste dag in Nederland)



Het monumentje (Arnhem 1944-45): Emmastraat 12, woonhuis echtpaar Edelman.

V.l.n.r. Willem-Paul Edelman (opdrachtgever), Gérard Philipsen (ontwerper) en Jan Verhoeven (schrijver tekst)

Jan Verhoeven (1930-2020)

Donderdagmiddag 8 oktober jl. overleed de Arnhemse acteur Jan Verhoeven (90) na een kort ziekbed. Jan Verhoeven woonde in zijn voormalig ouderlijk huis aan de Emmastraat 53 totdat hij zondag 3 oktober plots ziek werd. Verhoeven werd op 9 mei 1930 in Arnhem geboren. Het theater zat in zijn bloed. 'Ik was vijf jaar toen mijn vader overleed', vertelde hij. 'Hij was een grote toneelliefhebber. Hij schreef kluchten en regisseerde ze. Ze werden opgevoerd in het gebouw van de Katholieke Arbeidersbeweging aan de Rosendaalsestraat, nu het Posttheater.' Verhoeven maakte de Tweede Wereldoorlog bewust mee, en bleef tot op hoge leeftijd waarschuwen voor oorlog en het burgerleed dat met oorlogsgeweld gepaard gaat. Nooit vergat hij de massale gedwongen vlucht van de bevolking. Hij bleef altijd sterk betrokken bij het herdenken van de oorlog, onder meer bij de jaarlijkse herdenking op het Airborneplein (de Berekuil).

Tekst: Via De Gelderlander

Foto's: Rien Meijer



De toekomst van de **Thorbecke-** straat

ROC RijnIJssel gaat verhuizen uit het gebouw aan de Thorbeckestraat. In de loop van 2021 vertrekt de school naar de nieuwe campus op het voormalige AKZO-terrein aan de Velperweg. Het huidige gebouw zal geheel gesloopt worden, en vanaf de grond opnieuw worden opgebouwd.

Een ontwikkelkader

De wijkkrant ging enkele maanden geleden al eens in gesprek met stedenbouwkundig ontwerper Lotte van Veldhuizen (namens architectenbureau SAB) en projectleider Arjan Veltmaat (namens RijnIJssel). Zie nr. 112 (maart 2020). In dat gesprek werd duidelijk dat RijnIJssel van plan was om in overleg met buurtbewoners vóór de verkoop van het enorme terrein een ontwikkelkader op te stellen. In het ontwikkelkader worden de randvoorwaarden vastgelegd waar een nieuwe eigenaar zich aan moet houden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan functie en hoogte van de nieuwbouw, maar ook de



beoogde bouwstijl en sfeer. Op 2 juni zou het uiteindelijke ontwikkelkader gepresenteerd worden aan alle omwonenden. Tijdens een goedbezochte bewonersbijeenkomst konden omwonenden uit het Spijkerkwartier en het Statenkwartier meedenken over de invulling van het nieuwe bestemmingsplan. Een kleinere 'klankbordgroep' van circa twaalf buurtbewoners boog zich daarna over wensen en mogelijkheden. Vanwege corona konden de volgende bewonersbijeenkomsten niet allemaal op de geplande manier doorgaan. De uiteindelijke presentatie werd daarom uitgesteld tot 5 oktober 2020.

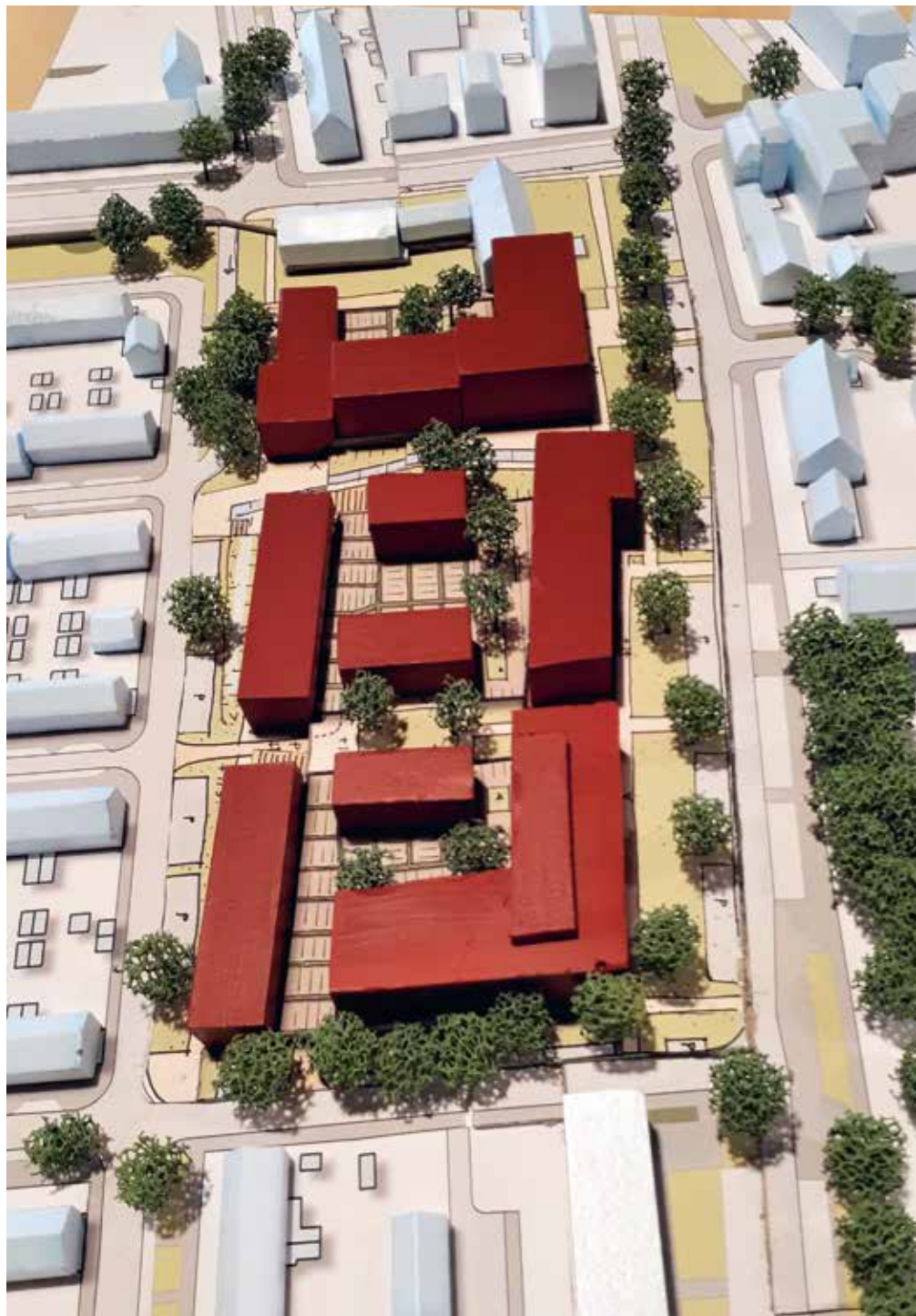
De bijeenkomst van 5 oktober

Tijdens deze bijeenkomst presenteerde architect Lotte Veldhuijzen het nieuwe ontwikkelkader, gebaseerd op de wensen uit de buurt. Zij presenteerde daarbij een voorbeelduitwerking in de vorm van een maquette gemaakt door een leerling van RijnIJssel (zie foto).

De nieuwe bebouwing moet als belangrijkste bestemming 'wonen' krijgen, met op de begane grond ook enige ruimte voor maatschappelijke functies. In het voorstel wordt gesproken van 177 woningen (rijwoningen, kleine en grote appartementen; waarvan 30% sociale huur en koop). Omwonenden hadden een voorkeur uitgesproken voor woningen voor starters en voor ouderen. Belangrijk was ook de wens om huidige bomen en parkeerplekken te behouden voor de buurt. Het hoogteverschil van het terrein maakt een overdekte parkeergarage mogelijk zonder dat daarvoor diep gegraven moet worden.

Tot slot was er de wens voor passages tussen de appartementen in plaats van één massief gebouw. Waar nu één gebouw staat moeten drie - in hoogte verschillende - blokken appartementen en grondgebonden woningen komen, met autovrije doorgangen mét waterpartij die de twee wijken verbinden.

We spraken met Han Doornebosch, oud-architect en actief buurtbewoner, die vanaf het begin deelnam aan de klankbordgroep. Hij is tevreden over het ontwikkelkader dat er nu ligt en over de manier waarop dat tot stand is gekomen. Vooral de snelheid waarmee zo'n groot project vorm heeft gekregen staat hem aan. Waar het oude gebouw als een massieve muur tussen de twee wijken in lijkt te staan, komt een veel speelsere bebouwing met doorgangen. Er wordt tegemoet gekomen aan de wens van wijkbewoners om heel verschillende soorten woningen te bouwen voor starters en voor ouderen. Met name voor ouderen



die graag in hun wijk (Statenkwartier en Spijkerkwartier) willen blijven wonen is het nu heel lastig om een passende woning te vinden. Wel komt er nog een cruciale fase: het proces blijven volgen na de verkoop.

Hoe verder?

RijnIJssel verkoopt mét ontwikkelkader. De nieuwe eigenaar is gehouden een bouwplan te maken binnen de grenzen van het ontwikkelkader én in overleg met de buurt. Daarna volgt wijziging van het bestemmingsplan van onderwijs naar wonen. Buurtbewoners werden daarom op 5 oktober opgeroepen om in de gaten te houden wanneer de gemeenteraad

het ontwikkelkader zal vaststellen en zo mogelijk bij deze vergadering aanwezig te zijn. De exacte datum van die vergadering - vermoedelijk in februari - is nog niet bekend.

Het blijft belangrijk om ook daarna de vinger aan de pols te houden. De leden van de eerdergenoemde klankbordgroep zijn er klaar voor!

Studio-opname presentatie Project Goede Buur (5 oktober) over de toekomstplannen van de RijnIJssel-locatie Thorbeckestraat:

www.rijnijsselbouw.nl/goedebuur

Tekst: José Botman en Katja Krediet /
Afbeeldingen: Han Doornebosch

Bedrijf in de wijk

RUBRIEK

Na jarenlang praktijkhouders in de wijk voor te hebben gesteld, verschuift deze rubriek de aandacht naar bijzondere (startende) bedrijven gevestigd in het Spijkerviertel.



Mariska Sleyffers

House of Shrouds

‘Drie jaar geleden kwam bij mij de omslag. Na jaren in de modebranche te hebben gewerkt had ik genoeg van de massaconsumptie, de vervuilende mode-industrie, de propvolle kledingwinkels en de slechte werkomstandigheden in de productielanden’, zegt Mariska Sleyffers. ‘Ik heb altijd een passie voor textiel gehad en heb ook veel gereisd in Aziatische landen. Daar is dood veel zichtbaarder en hoort het meer bij het leven. Alles komt samen in de lijkwaden die ik heb ontworpen voor mijn “House of Shrouds”.’

Dichtbij

‘In onze cultuur wordt de dood ver van ons gehouden, het beeld van een dood mens zijn wij niet gewend. De overledene ligt in een harde houten kist, er is weinig mogelijkheid meer voor nabijheid. Mijn lijkwaden worden zagezegd op fietsafstand - dus dichtbij-

gemaakt van zachte hoogwaardige stoffen zoals zijde, wol, katoen en linnen. Het zijn grote lappen die op verschillende manieren gevouwen kunnen worden. Het mooiste vind ik dat je per dag bijvoorbeeld als afscheidsritueel de doeken verder dicht kunt vouwen. Je blijft dan dichtbij de overleden mens en deze blijft ook zichtbaar en aanwezig.’

Er kan volgens Mariska vaak veel meer en op een persoonlijker manier ingevuld worden bij een uitvaart. ‘Veel mensen weten niet dat je voor een lijkwade kunt kiezen in plaats van een kist, de kosten zijn vergelijkbaar.’ Uitvaartbegeleiders hebben hier inmiddels ook ervaring mee. ‘Ik heb waden op voorraad, ook een uitvoering in stoer denim. Mensen kunnen ook alvast een wade aanschaffen en gebruiken als deken of in een kast bewaren, ook als de dood nog niet duidelijk in zicht is.’

Spijkerviertel

Mariska is nu 44 jaar en woont met haar gezin, na op verschillende adressen in de wijk gewoond te hebben, sinds twaalf jaar in een dertiger jaren woning in de Van de Spiegelstraat. ‘We hebben een bizar grote achtertuin en alle achtertuinen bij elkaar vormen een onofficiële binnentuin. Vol met vogels, bomen en beestjes.’ Ze is ook heel enthousiast over het buurtgroenbedrijf en hun acties voor plantendiversiteit in de wijk. ‘Na mijn studie in Amsterdam ben ik naar Arnhem verhuisd omdat ik de master op de kunstacademie ging volgen. Daarna ben ik nooit meer weggegaan. Ik voel me prettig en verbonden met de wijk, ik ken iedereen die in onze straat woont. We hebben een SpijkerQuiz team en zouden een straatfeest houden, maar dat is vanwege corona dit jaar helaas niet doorgegaan.’

www.houseofshrouds.com

Tekst: Trudi Hendriks

Foto's: Jacqueline de Wit (Mariska) en

Marijke Schuil (waden)



Heb je zelf of ken je een bijzonder (startend) bedrijf die in onze wijk gevestigd is? Neem contact op met wijkkrantspijkerviertel@gmail.com

75 jaar bevrijding

Vorig jaar was er veel aandacht voor de Slag om Arnhem in 1944. Arnhem werd uiteindelijk pas bevrijd in april 1945. De herdenking van 75 jaar bevrijding is dit jaar natuurlijk een stuk stiller verlopen dan gepland. Nu we het jaar afsluiten, voelde het als een laatste kans om nog eens bij de bevrijding stil te staan.

In de frontlinie

Ook bij de tweede Slag om Arnhem vielen slachtoffers onder soldaten en Arnhemse burgers. Arnhem-Zuid was begin april bevrijd. In de avond van 14 april trok het geallieerde leger de Rijn over. Rond half negen stonden ze aan de Eusebiusbuitensingel en in de uren erna werd het Spijkerkwartier heroverd. Toen de nacht viel was de Steenstraat onderdeel van de nieuwe frontlinie. Op 15 april rukten de geallieerden verder op en later die middag werd heel Arnhem bevrijd verklaard.

Spookstad

In de meeste steden barstten direct bij binnenkomst van de geallieerde legers de bevrijdingsfeesten los. Niet in Arnhem, waar bijna alle bewoners vlak voor de Slag om Arnhem waren geëvacueerd. Er was niemand over om feest te vieren. Arnhem was verwoest. Geallieerde soldaten omschreven het als een spookstad. Evacués kwamen terug in een puinhoop. 'De Steenstraat is een van de meest getroffen delen,' schrijft een ooggetuige in de

Oosterbeekse verzetskrant De Zwarte Omroep. 'Hele rijen uitgebrande winkels, waaronder het Rembrandt, leeggeroofde etalages en grote verwoestingen in de gespaarde huizen.'

'Als men de naakte Hommelstraat opkijkt is het net of de Kofa midden op straat ligt,' schrijft het Arnheems Dagblad. 'Maar dat komt omdat dit gebouw [als enige] gespaard is gebleven.'

Herbevolking

Het gemeentebestuur was bezorgd over het gebrek aan voedsel en medische zorg in de verwoeste stad. Daarom moest de 'herbevolking' van Arnhem stapsgewijs plaatsvinden. Maar in de praktijk verlangden Arnhemmers terug naar huis en wilden ze niet wachten op officiële toestemming. In september 1945 waren bijna alle inwoners van Arnhem alweer teruggekeerd.

Bronnen: De Zwarte Omroep van 5 mei 1945; het Arnheems Dagblad van 17 mei 1945; Weerd, E. van de, Bevrijdingsatlas Veluwe (Barneveld 1985).

Tekst: Katja Krediet

Foto's: Gelders Archief, 1560 – 3898, Jos Pé (Steenstraat) en Gelders Archief, 1560 – 6147, Jacquet (Hommelstraat)

Hommelstraat



Dolfijn

Meer dan een begrip in het Spijkerkwartier

Mustafa Caliskan, één van de eigenaren van cafetaria Dolfijn, gaat er eens goed voor zitten. Aan een tafeltje bij het raam, met zicht op de zwart-wit foto die de rechterwand van de cafetaria al jaren siert. Natuurlijk: er mag niet meer binnen gegeten worden, het is louter bestellen en afhalen wat in deze coronatijden de klok slaat. Maar speciaal voor dit gesprek nemen we, met gepaste afstand en uitgebreid gadeslagen door Mustafa's nichtje achter de toonbank, toch plaats achter een tafeltje.

De Superco-op uit 1969

'Deze foto is zó bijzonder. Elke keer als ik ernaar kijk, voel ik hoe bijzonder hij is. Er is, hoe zeg ik dat, ja, een cirkel rond.' Wat is er ook alweer op die meterslange foto te zien? De Spijkerlaan in 1969, gezien vanuit het zuiden, met duidelijk zicht op supermarkt Superco-op, geparkeerde en rijdende auto's en voorbijgangers in typische jaren zestig kledij. 'Het is een echte levendige foto, vol beweging. Precies zoals deze wijk. Het Spijkerkwartier is ook vol beweging, altijd mensen op straat.'

Rechts is op de foto een duidelijke richtingaanwijzer te zien, met daarop Broodje Dolfijn gedrukt. 'Dat bordje zat oorspronkelijk hoger op de foto. Maar ja, dan konden we hem niet meer op de muur krijgen. Dus hebben we de drukkerij

gevraagd dat bordje naar beneden te verplaatsen. En vooral dat bordje, met onze naam erop, dat maakt deze foto wel heel bijzonder voor mij.'

De Dolfijn en de twee broers

Mustafa en Murat Caliskan zijn al sinds de jaren negentig actief in het Spijkerkwartier als horecaondernemers. Murat begon in de jaren tachtig in de Spijkerstraat eerst als medewerker van een kleine broodjeszaak genaamd Dolfijn, waar inderdaad als huisspecialiteit een Broodje Dolfijn werd klaargemaakt. In 1993 nam Murat de broodjeszaak over en maakte er een cafetaria van. Broer Mustafa sprong als 13-jarige al eens bij, om uiteindelijk samen met zijn broer de zaak te gaan bestieren. 'Maar ook onze vader hielp heel

hard mee. Hij was er eigenlijk altijd, terwijl hij al lang gepensioneerd was. Achter de schermen, alles klaarzetten, snijden, opruimen. Hij was onvermoeibaar.' Mustafa praat zichtbaar vol trots over zijn vader en broer. Toch vraag ik hem nog even naar het Broodje Dolfijn. Wat was daar zo speciaal aan? Mustafa weet het niet meer. 'We hebben dat broodje meteen van de kaart gehaald. We merkten dat het toch associaties opriep met een viswinkel. En dat zijn we natuurlijk niet! Maar de naam hebben we wel altijd aangehouden, en ook nu nog hebben we wel eens mensen in de zaak die om een Broodje Dolfijn vragen!'

Familiezaak

Sinds 2005 zijn de broers beiden eigenaar van de zaak, en een jaar of vijf geleden





Broers Mustafa en Murat Caliskan

besloten ze de overstap te maken naar een nieuw pand voor hun cafetaria. Ze verhuisden naar de overkant van de straat, waar op nummer 27 de voormalige Superco-op had gezeten. De toenmalige eigenaar van het pand liet tijdens de onderhandelingen de al eerder genoemde zwart-witfoto zien. Die had hij gevonden in het Gelders archief. Wie de fotograaf is, is helaas onbekend gebleven. Gelukkig bleek de foto rechtevrij, en voor Mustafa en Murat was het een uitgemaakte zaak: die foto moest op de muur! En ook nu nog wordt er minstens één keer per dag door een klant naar de foto gevraagd. Op drukke dagen, zoals de zaterdag- en zondagavond, staan er soms wel vijf familieleden achter de toonbank te werken. 'Onze moeder werkt ook in de zaak, net als

een paar neefjes, ook nichtjes, en tot twee jaar geleden ook dus nog steeds onze vader, tot zijn overlijden... We bezorgen ook zelf, sinds het begin van corona. Het is echt een familiebedrijf. Als het opeens drukker blijkt dan we hadden gedacht, hoef ik maar te bellen en er springen zo, hup, een paar neven extra bij. Dat is echt fantastisch. We hebben altijd elkaar.'

Hollandse hap

Die coronacrisis zorgde ook bij Cafetaria Dolfijn voor wat aanpassingen. 'Tja, in de zaak zitten en eten kan helaas niet meer. Maar we hadden al een goedlopende eigen site, en die hebben we alleen maar wat moeten updaten. Nu kunnen we ook bezorgen. En ja, dat is soms een beetje gedoe met plannen, maar het lukt.'

Zijn er nog gerechten die hij zeker aanraadt? 'De schnitzelschotel! We maken de schnitzels nog steeds op dezelfde manier als dertig jaar geleden! En ook onze pindasaus moet je een keer geprobeerd hebben. Die halen wij niet kant-en-klaar bij de Sligro, maar daar hebben we een huisrecept voor: we maken de saus helemaal zelf van echte pindakaas. En de kapsalons. Ik weet niet wat het is, maar die vliegt dagelijks de deur uit.' En wat eet Mustafa zelf het liefste? 'Oh, gewoon, een frietje, met véél mayo erop. Kroketje erbij, en een frikandel. Echt de lekkere Hollandse hap.'

www.dolfijnarnhem.nl

Tekst: Maaïke Raduzzi

Foto: Rien Meijer

Een Lustrum!

Kunst op de Koffie is al 9 jaar actief in het Spijkerkwartier. We organiseerden inmiddels al vijf maal de manifestatie met huiskamertentoonstellingen, en tussendoor kleinere projecten waarbij de verbintenis tussen kunst en mens altijd centraal staat.



2020 is voor iedereen een apart jaar, maar Kunst op de Koffie heeft niet stil gezeten. Samen met ontwerpstudio Sinds 2016 is er hard gewerkt aan een boek om ons lustrum te vieren. Het is een boek over vijf edities Kunst op de Koffie in het Arnhemse Spijkerkwartier, waar ruim 150 kunstenaars aan deelnamen en vele bewoners hun huis voor openstelden.

Dit feestelijke boek wordt een kunstwerk om doorheen te wandelen. Het neemt je mee door de wijk én alle edities tot nu toe en bevat een slinger met 25 kunstwerken van (oud)deelnemers. Niet chronologisch, maar zoals de kunst, de wijk en haar bewoners zelf zijn: verleidelijk en een beetje tegendraads. Het boek verschijnt eind januari 2021. We hopen (onder voorbehoud van de dan geldende coronamaatregelen) op een feestelijke presentatie in Dudok.

Omdat het allemaal in het Spijkerkwartier begon geven we jullie, de bewoners, graag de kans om het boek als eerste én met korting te bemachtigen.

Wil je graag het boek bestellen, mail dan naar eva@kunstopdekoffie.nl en geef aan hoeveel exemplaren je zou willen en waar de factuur naartoe kan.

Prijs van het boek tijdens de voorinschrijving is 25 euro. Voorinschrijving is mogelijk tot 25 januari.

Vanaf 30 januari is het boek te koop voor 30 euro. (Gelrepas 5 euro korting) in de Arnhemse boekhandels en online via www.kunstopdekoffie.nl

Volg ons op Facebook en Instagram voor het laatste nieuws.

Tekst en afbeelding: via Kunst op de Koffie

De allerlaatste zaterdagmiddag van oktober 2020



Prachtig weer om de boomspiegels in de Statenlaan hun halfjaarlijkse opknabbeurt te geven.

Buurbewoners worstelden zich door dikke lagen eikenblad (de dag ervoor had de gemeentelijke dienst nog alles weggeblazen en gezogen, maar....) om onkruid te verwijderen en bollen en wintervioelen te planten. Tussendoor een warm drankje en veel bijpraten of kennismaken met nieuwe buren. De Statenlaan is weer klaar voor de winter!

Tekst en foto's: José Botman





In deze rubriek laten we kinderen aan het woord over wat ze zoal doen én wat ze vinden van wonen en leven in het Spijkerkwartier.

gewoon naar toe en vraag of ze willen spelen.' Gespeeld wordt er behalve bij huis ook op Thialf. 'Ik speel graag buiten met vrienden, maar ik hou ook van gamen, dat doe ik dan alleen.'

Zwemmen en streetdance doet hij ook: 'Dat is heel leuk en mijn hobby.'

Wensen

'Later wil ik denk ik onderzoeker worden óf voor de koning werken, dat lijkt me leuk. En ik zou alle Pokémonkaarten van de hele wereld voor mijzelf willen en toveren dat ik alles kan doen wat ik wou.'

Ons gesprek wordt hierop beëindigd door Willem, hij gaat snel weer verder met de buurtkinderen in het Emmaplantsoen. 'Er moet nog plastic over de borden voor als het gaat regenen en zet maar in de krant dat ik al mijn hele leven hier woon!'

Tekst: Trudi Hendriks

Foto's: Rien Meijer



Thuis

Willem is: 'Zes en een half, zes en een kwart, bijna zeven jaar' oud (op 26 december 2020). Hij woont met zijn moeder Eva, vader Bas en baby broertje Otto aan de Boulevard Heuvelink. Zij zijn pas verhuisd van een bovenwoning naar een huis tegenover met tuin aan dezelfde Boulevard. 'De tuin vind ik niet veel aan, dat is meer voor volwassenen. Daar staan allemaal struiken en planten in en daarom kan ik dan niet rennen.' Huisdieren zijn er niet. 'We krijgen misschien een "Blauwe Rus", die geeft geen haren af, maar dat is niet zeker.'

Spijkerkwartier

Willem is druk bezig met buurtkinderen op het gras in het Emmaplantsoen als ik

aankom. Ook een aantal ouders en burens is aan het werk in het Emmaplantsoen. 'Ik voetbal soms met mijn vader hier op straat in dat stukje waar geen auto's rijden.' De kinderen hebben samen bordjes gemaakt voor in het gras. 'Er ligt hier overal hondenpoep dus wij kunnen hier niet spelen. Mensen moeten die poep gewoon opruimen. Nu hebben we ook zaadjes geplant voor bloemen. Met een hekje eromheen en een bord "verboden op de bloemen te stappen".'

Vrienden

Willem noemt moeiteloos een aantal namen op van zijn vrienden. 'Het zijn er sowieso meer dan tien. Nieuwe vrienden maken vind ik leuk. Soms spannend als ik ze nog niet zo goed ken. Ik ga er dan

Ook een (buurt)kind dat een bijzondere hobby heeft en iets te vertellen heeft over zichzelf, de wijk of iets anders? Neem contact op via wijkkrantspijkerkwartier@gmail.com. Wij komen graag een keer met hem of haar praten en maken een mooie foto.

De criminaliteit uit de wijk!

Tot groot verdriet van bewoners is onze wijk dit najaar (te) vaak in het nieuws als decor van geweld. Soms gaat het om afschuwelijke incidenten, vaak om structurele criminaliteit.



In de laatste 18 maanden noteren we: het met automatische wapens onder vuur nemen van restaurant De Blauwe Hoek, de aanslag met brandstichting in restaurant Rico, een mishandeling van een vrouw in de Steenstraat, een steekincident in het Musispark en een schietpartij bij café Arnhem Noord. Verder zien we het aantal drughandelaren in de Spijkerlaan, rondom de Coöp en het Westeinde enorm groeien, neemt de overlast van verwarde en ontheemde mensen in de Steenstraat met de dag toe en groeit het aantal winkels en zaken waar nooit een klant komt. Tenslotte zijn er in korte tijd meer dan tien massagesalons in de buurt geopend. Een knipsoog naar de ooit zo rosse buurt of een signaal van iets anders?

Overlast in het verleden

Tot in de jaren '80 en '90 was onze wijk de op één na grootste rosse buurt van het land. Er was veel overlast. Er zaten meer dan 240 prostituees; die hadden 2.500 bezoekers per dag en dan kwamen er nog eens ruim 3.000 mensen per dag kijken. Schiet- en steekpartijen kwamen daarbij ook voor. Rond 1995 pikten de bewoners het niet langer. Er werden manifestaties opgezet die door hun heftigheid de landelijke media haalden. De bewoners waren boos dat de gemeente geen eind maakte aan de overlast die zij ondervonden van de drugshandel en de (straat-)prostitutie in hun woonomgeving. In 2006 verdween het laatste 'raam' uit de wijk en was de transformatie van een

rosse buurt naar een woonwijk volbracht. De verwachting was dat daarmee ook de criminaliteit zou verdwijnen. In 1997 publiceerde de NRC een artikel over het onderzoek van het IRT (Internationaal Recherche Team). Hierin werd het Spijkerkwartier omschreven als 'het centrum van de internationale drugshandel', en als een wijk waar de drugshandel vrij spel heeft. De publicatie van dit rapport is inmiddels 23 jaar geleden. Maar er lijkt in al die jaren niets opgelost. De vraag is waarom niet? Krijgt het geen prioriteit? Ligt de focus op andere wijken? Wordt er weggekeken? Is er geen geld voor beschikbaar? De vraag is, waarom het al decennia niet lukt de criminaliteit uit de wijk te weren.

Overlast in 2020

Journalist en Arnhemmer Patrick Arink schreef een opiniestuk op de website Arnhem Direct onder de titel Kan de criminaliteit in het Spijkerkwartier nu eindelijk aangepakt worden? Hierin besprak hij de resultaten van een monitor van de gemeente Arnhem, die de leerbaarheid in de wijken in kaart moet brengen. Uit de monitor bleek dat het



Het Spijkerkwartier telde ooit bijna 240 ranen. Dat niet iedereen in de buurt daar blij mee was, bleek op 11 november 1995 een actiedemonstratie te zijn. In 1996 liep burgemeester Schelen van vinnen mee in de demonstratie van bewoners van het Spijkerkwartier. Zij protesteerden voor het sloop van de Tweede Kamer tegen de overlast van drugshandel in hun wijk.

Wijkveiligheid

Menu nrc.nl

Spijkerkwartier centrum drugshandel

ARNHEM, 19 MAART. Het Arnhemse Spijkerkwartier is een centrum van internationale drugshandel. Een aantal Turkse en Koerdische families in de wijk zorgt voor doorvoer van drugs vanuit Turkije, Pakistan en Iran naar Europa. Uit een onderzoek van het IRT (Interregionaal Recherche team) Noord- en Oost-Nederland blijkt dat politie, justitie en gemeente zo goed als machteloos staan tegenover de drugshandel in de Arnhemse wijk.

Spijkerkwartier de wijk is waar mensen zich het vaakst onveilig voelen: 46% van de wijkbewoners voelt zich wel eens onveilig. Ook bleek dat incidenten als drugsoverlast en bedreiging in het Spijkerkwartier veel vaker voorkomen dan gemiddeld. De lichtblauwe kolom met de titel 'dreiging' staat voor: straatroof, drugsoverlast, geweldsdelicten en bedreiging. Die problemen zijn in het Spijkerkwartier bijna drie keer groter dan in heel Arnhem. Het

kengetal dat de gemeente hanteert is in het Spijkerkwartier op dit moment 4,2. In 2013 stond dit in de wijk op 3,1. Voor heel Arnhem is het 1,6. Kortom: er is al jarenlang sprake van ernstige criminaliteit in de wijk en die ernstige criminaliteit neemt in hoog tempo toe.

Hoe nu verder?

Het besef lijkt door de gebeurtenissen van de laatste tijd ingedaald dat de

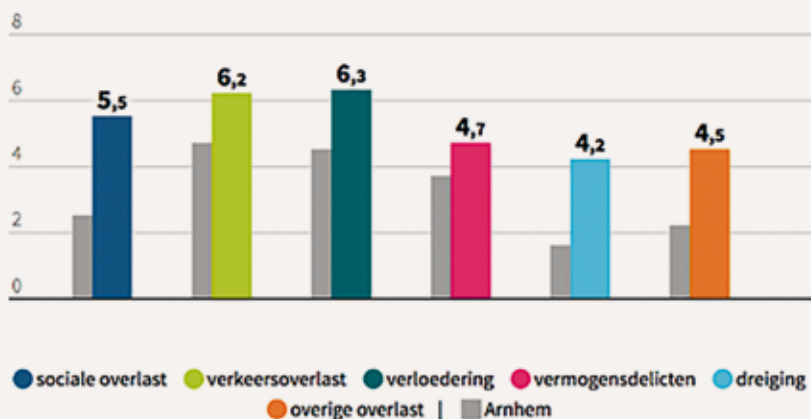
criminaliteit uit de wijk verdreven moet worden. Burgemeester Marcouch heeft de ondernemers en buurtbewoners beloofd te zullen optreden tegen de overlast van kleine en grote criminelen. De inzet van 24 gemeentelijke handhavers en agenten te voet, op de fiets en te paard is een eerste aanzet om het Spijkerkwartier weer leefbaar te maken. Deze actie wordt 'operatie Hyena' genoemd. Om de leefbaarheid en het gevoel van veiligheid bij de buurtbewoners terug te brengen, zijn structurele maatregelen nodig, gericht op de lange termijn, met een strakke focus op de oorzaak van alle ellende: de drugscriminaliteit.

De veiligheidsadviseur van burgemeester Marcouch laat ons weten dat er een externe projectleider is aangesteld met een mandaat om de problemen integraal aan te pakken. Een samenhangende aanpak gericht op drugscriminaliteit, witwasactiviteiten, dubieuze pandeigenaren, verkeerssituatie (met name in de Steenstraat) en overlast door verwarde en ontheemde personen. De projectgroep is doende een kantoor te regelen in de Steenstraat. Een van de eerste acties is gericht op cameratoezicht in de Steenstraat en omgeving. Dat wordt uiteraard niet als oplossing gezien, maar als onderdeel van de aanpak. Het is een goed signaal dat het probleem nu in de volle breedte wordt onderkend. En dat er focus komt op de diep verankerde drugscriminaliteit in de wijk. Dat heeft niet alleen grote aantrekkingskracht op allerlei gespuis, maar is ook de oorzaak van de verloederding van de Steenstraat. Ooit de mooiste winkelstraat van Arnhem, wat onder andere tot uitdrukking komt in het aloude Monopoly-spel. Laten we hopen dat de straat terugkomt als één van de meest begerenswaardige straten.

Tekst: Jan van Wonderen

Afbeeldingen: via de Gemeente Arnhem

Buurtproblemen - kengetallen Spijkerkwartier, kengetal



VL&W | 2019

Het droo

Wist u al dat er aan de Boulevard Heuvelink een dak- en thuislozenopvang is? Opvang Het Droombankje is gevestigd in een statig pand en is bedoeld voor dak- en thuisloze mensen die 'tussen wal en schip raken'.

'Veel mensen die op straat leven zijn verslaafd of hebben zware psychische problemen', zegt Angelique van den Berg, 'maar er is ook een groep die daar geen last van heeft. Voor die mensen is vaak geen plaats binnen de dak- en thuislozenopvang.'

Daarom heeft Van den Berg in 2017 met een vriendin, Anouk van Gellicum, Het Droombankje opgericht. De mensen die ondergebracht worden bij Het Droombankje krijgen, anders dan bij de meeste opvanglocaties, een eigen kamer. En dat komt nu goed uit! 'We zitten midden in de coronapandemie en in bestaande daklozenopvang kunnen bewoners niet zomaar in isolatie.'

Sommige dingen zijn voorbestemd

Het Droombankje heeft meerdere locaties in Arnhem, waaronder één in de Boulevard Heuvelink. 'Ik was meteen verliefd op het gebouw. Mijn opa en oma woonden ook in deze straat. Mijn oma zorgde toen al voor iedereen, ze nam bijvoorbeeld mensen met tuberculose in huis. En mijn moeder vertelde vaak hoe leuk ze het vond om vroeger in de grote tuin te spelen. Nu kijk ik vanaf ons pand - twee huizen naast de woning van mijn grootouders - diezelfde tuin in. Sommige dingen zijn voorbestemd.' 'Het gebouw is van binnen zo mooi. Met prachtige ornamenten aan het plafond. Ik denk dat het voor de bewoners veel betekent, dat ze op zo'n prachtige locatie

mogen wonen. Het contact met de buurt is goed, we krijgen soms schenkingen van mensen in de straat. We doen zelf ook moeite om de relatie met de wijk goed te houden. Onze bewoners mogen in de zomer bijvoorbeeld niet in hun badjas in de voortuin in het zonnetje zitten. Dan moeten ze zich eerst netjes aankleden en kunnen ze op het bankje in het Emmaplantsoen zitten, en anders in de achtertuin.'

Gelukkig geen coronagevallen

De bewonersgroep van Het Droombankje bestaat uit een gemêleerd gezelschap; van jonge, alleenstaande moeders tot mannen van middelbare leeftijd. 'Voor onze bewoners is het best een lastige tijd, ze mogen van ons geen bezoek ontvangen vanwege corona. En als ze bij iemand langs willen gaan, moet dat coronaproof gebeuren. De maatregelen van het RIVM moeten dus nageleefd worden, hier zijn we streng op. Gelukkig hebben we in onze locaties nog geen coronagevallen gehad.' Van den Berg heeft zich altijd al betrokken gevoeld met de mensen die tot de onderkant van de samenleving behoren. 'Vroeger als ik in de stad liep, dan haalde ik altijd wel iets te eten voor de mensen die op straat leven. Dat kon een broodje Döner zijn, of een halve kip. Dan luisterde ik naar wat ze te zeggen hadden. Voor die mensen is dat belangrijk, dat ze voor vol aangezien worden.'

Hoewel haar bewoners dus geen grote

psychische problemen hebben, laat het leven op straat vaak wel zijn sporen na. 'Bij onze groep zien we dat in de kleine dingen. Dat ze bijvoorbeeld hun koffer bij binnenkomst twee maanden onuitgepakt laten. Ze geloven gewoon niet dat ze niet weggestuurd worden, dat ze bij ons wél mogen blijven. Ze zijn al zó lang niet als mens behandeld door de maatschappij, dat het nog veel langer duurt voordat ze zich weer als mens kunnen voelen.'

Dakloosheid kan iedereen overkomen

Het Droombankje heeft een ANBI-status. Dat houdt in dat alle schenkingen aan de stichting voor honderd procent aftrekbaar zijn bij de belastingdienst. 'Daarvan betalen we de speciale dingen, zoals de reiskosten als een bewoner met de trein bij een bekende op bezoek wil, maar dat niet kan betalen.'

Haar bewoners zijn vaak mensen die in hun jeugd weinig liefde hebben gekend, maar dakloosheid kan iedereen overkomen volgens Van den Berg. 'Ik zie het momenteel veel in mijn eigen omgeving door corona. Mensen met een eigen zaak of die in de horeca werken komen amper rond. De volgende stap is dat ze de hypotheek of huur niet meer kunnen betalen. Tel daar de woningnood bovenop, als je dan geen vangnet hebt, dan ben je er al.'

Tekst: Samuel Verschoor / Foto: Rien Meijer

mbankje



Rondkomen in de wijk met een klein budget

Door de coronacrisis hebben steeds meer mensen een kleiner budget gekregen. Vooral ZZP-ers hebben het zwaar. Opdrachten vallen weg maar de rekeningen blijven binnen komen. Hoe kom je dan rond? Gelukkig kun je best veel besparen, vooral op de eerste levensbehoeftes zoals boodschappen. En vooral in onze wijk!

Ik, een echt Arnhemse meisje en wonend op de Steenstraat, ben inmiddels een beetje een expert geworden in het besparen op de boodschappen en toch gezond eten. Door de corona heb ik op dit moment geen werk. Voorheen kwam ik rond van 20 euro per week voor boodschappen, nu is dat 20 euro per maand. En toch lukt ook dat, als je maar slim inkoopt en kijkt welke initiatieven de stad te bieden heeft.

Initiatieven

Denk bijvoorbeeld aan vrijwilligerswerk waar je groente en fruit sorteert en dan zelf een pakket kan kopen voor maar 0,50 euro, koop je boodschappen bij de Blauwe Tomaat of kijk eens in de koelkast bij wassalon Vébé van Steijn op de Spijkerstraat waar mensen die teveel gekookt hebben een maaltijd kunnen achterlaten. Groente, fruit en vlees kun je goedkoper krijgen bij Mediterranee of één van de andere Arabische of Turkse supermarkten in de buurt. Heerlijke Aziatische kruiden en ingrediënten haal je bij Toko San Wah in de Steenstraat. Daarnaast doen heel veel ondernemers van de Steenstraat mee met de Too Good To Go app, zoals bakkerij Koenen en Odin.



Een goede manier om geld te besparen en ook nog eens voedselverspilling tegen te gaan.

Blog en kookboek

Ik deel mijn ervaringen op mijn Instagram, waar ik ook dagelijks een budgettip deel via mijn stories. Ook heb ik een blog, www.fabandfitonabudget.com en sinds vorig jaar is er zelfs een kookboek met dezelfde naam, verkrijgbaar bij de Primera in de Steenstraat. Hier 'leer' ik mensen al mijn tips en tricks om toch een fabulous leven te hebben, ook op een klein budget.

Tekst, beeld en recept: Ellen Paanakker

White Christmas Chocolate Mousse

Ingrediënten voor twee personen:

110 gram witte chocolade (100 gr. om te smelten, 10 gr. om te raspen)

1 eiwit

75 ml. slagroom

Snufje zout

Eventueel Raffaello's als sneeuwbal decoratie (vaak in de aanbieding bij Kruidvat rond de feestdagen)

Bereiding:

Breek 100 gram chocolade in stukjes en smelt au bain marie of in de magnetron. Ontvet 2 kommen eventueel met een beetje citroensap. Klop het eiwit in een kom stijf met een snufje zout. Klop in de andere kom de slagroom stijf. Schep de slagroom door het eiwit. Schep een klein beetje van dit mengsel door de gesmolten chocolade en voeg vervolgens de chocolade bij het eiwit/slagroom mengsel en schep dit zo luchtig mogelijk door. Schenk de chocolade mousse in 2 mooie glaasjes of kommetjes en laat minimaal een uur opstijven in de koelkast. Rasp voor het serveren de overgebleven witte chocolade als sneeuw over de chocolade mousse en decorer eventueel met een Raffaello. Je kunt ook geraspte kokos gebruiken voor een tropisch tintje!

Voor een volledig budgetproof kerstdiner (vier personen onder de 50 euro) kijk vanaf 12 december op mijn blog.





Blauw schijnsel

Tegen half tien 's avonds liep ik vanaf station Velperpoort naar huis. Ik nam de Driekoningenstraat en liep snel, alhoewel ik me in het Spijkerkwartier eigenlijk nooit echt onveilig voel alleen. Al voor ik de hoek naar de Spijkerstraat omsloeg, zag ik het blauwe schijnsel van wat de zwaailichten van een ambulance verderop bleken. Overal stonden mensen op straat. Ik kwam dichterbij. De ambulance stond voor mijn huis – daar waar Paul was, daar waar Maira was - en leek op het punt om weg te rijden. Ik begon vertwijfeld te rennen. Mijn buurvrouw stond buiten, ze zag bleek. Er was een oudere man in elkaar geslagen door vijf jongens. Ik ademde uit. De man werd gereanimeerd. In de ambulance, veronderstelde ik. Ik had mijn bril niet op. Nee, hij lag daar, schuin tegenover ons huis. Een ambulanceverpleger duwde met vaste regelmaat op de borst van de man. Ik

wilde naar binnen gaan. Wat was mijn nut buiten. Liep naar mijn voordeur, sleutels in de hand, maar kon me niet losmaken van de constante, bijna hypnotiserende beweging van het reanimeren. Het moment tussen dood en leven, of leven en dood, is een heilig moment. Er moet concentratie en stilte zijn. Iemand op een bovenverdieping vond het nodig te filmen. Een overbuurman werd ontzettend kwaad, eiste dat hij er mee stopte, wat niet gebeurde. Ik liep naar de boomlange man om te sussen. Ik was onzichtbaar, het drong niet door.

Er werd een scherm geplaatst. Er waren rood-witte linten. Overal agenten, handhavers, in wit pak, of met geel hesje, soms met mondkapje. Er stond een brandweerauto en nog een ambulance. Overal mensen, steeds meer. Wanneer ben je een ramptoerist, vroeg ik me af, en ging

naar binnen. Ik vertelde Paul wat er aan de hand was en ging weer naar buiten, en weer naar binnen, en weer naar buiten. Uiteindelijk nam ik een slaappil en sliep zeven uur aan een stuk.

De volgende dag was de Gelderlander overall. Om acht uur 's avonds, het was al donker, weer die drang om naar buiten te gaan. De straat was nu weer onze straat. Maar er was wel ingebroken. Het geweld bedekt met bloemen in een hek en kaarsen op het trottoir. Boodschappen voor een onbekende. De mensen lopen met paraplu's langs de geïmproviseerde gedenkplek, blijven staan voor een praatje. Iedereen kent iedereen hier, alleen de daders en het slachtoffer niet.

Tekst: Lieneke Rietdijk | Foto: Rien Meijer

Hoe laat vanavond, Kwasir?

We zijn wel toe aan een feestje. Niet illegaal, maar gewoon, van ganser harte, uit volle borst. Om weer eens zorgeloos samen te kunnen zijn. En te kunnen genieten van elkaars aanwezigheid. 'Hé, jij ook hier? Wat leuk!' En dan elkaar even hartelijk omhelzen. Zomaar. Lijkt eeuwen geleden. Maar eeuwen geleden wisten ze al dat dat niet eeuwig houdbaar zou zijn, een leven zonder feestje. Even terug...naar het begin der tijden, in dit geval in het hoge noorden. In dat hoge noorden hadden de mensen in hun verhalen de Goden ondertussen hemel en aarde tevoorschijn laten toveren. Een aarde met alles erop en eraan en een hemel vól Goden en Godinnen. Voor van alles wat! Een God van de donder en bliksem, een God van de zee, een Godin van de vruchtbaarheid...je kon het zo gek niet bedenken of er was een God of Godin voor, in die hemel. Drukke bedoening, daarboven! Eén grote familie. Gezellig! Zeker. En elke dag ruzie. Komt in de beste families voor. Maar daarboven maakten ze er wel een potje van. Er ging geen dag voorbij of die Goden en Godinnen sloegen elkaar de kop in over wie wat had geschapen en wie waar de baas over mocht spelen. Het leek wel op het leven daarbeneden. Daar sloegen ze elkaar ook bij het minste of geringste...

'Dat kan zo niet langer doorgaan!' sprak op zekere dag de Oppergod der Goden. En hij riep alle Goden en Godinnen bij elkaar. Landsbelang! Hij had een mooie koperen schaal meegenomen. 'Of iedereen een flinke dot spuug in deze bak wil deponeren?' Niemand begreep er iets van, maar landsbelang was landsbelang: iedereen deponeerde zijn en haar dot spuug in de koperen schaal. De Oppergod liet er geen gras over groeien en kneedde uit dat verzamelde goddelijke spuug een nieuw schepsel, Kwasir. Niet zomaar een schepsel, maar een kunstenaar begiftigd met de gave van het woord. Woorden die als vanzelf muziek konden worden. En iedereen die die muziek hoorde kon niet meer op zijn stoel blijven zitten, maar kreeg de onweerstaanbare drang een dansje te wagen. Met de eerste de beste in de buurt. Waar Kwasir ook verscheen en zijn woorden zong, dansten de Goden en Godinnen, daarboven. En de mensen, daarbeneden. Of iedereen door elkaar heen. Hoe dan ook... feest! Samen zingen. Dansen. En iedereen vergat elkaar de kop in te slaan. 'Hé, jij ook hier? Wat leuk!' En dan elkaar even hartelijk omhelzen. Zomaar. Zomaar? Niks zomaar! Het is een uitvinding van de Oppergod der Goden zelf. Landsbelang!

Albert Hoex: het verhaal van Kwasir komt uit de Vikingen mythologie en is onderdeel van de december 2020 voorstelling van muziektheater Rood Mos. Zie www.muziektheaterroodmos.nl



Support your locals!

Etalageroute Modekwartier Coronawinter



Urenlang winkelen voor de feestdagen met een tussenstop voor een kop koffie met taart is er dit jaar helaas niet bij. Toch willen de ondernemers uit het Modekwartier wat sfeer brengen in deze donkere tijden. Daarom trekken ze alles uit de kast om bezoekers in december te trakteren op overweldigende, feestelijke etalages. Om te inspireren, maar ook om wat extra troost en vreugde te brengen in deze vreemde winterperiode.

De etalageroute gaat van start bij het Rembrandttheater, waar het Modekwartier goed vertegenwoordigd is in de etalage expositie van diverse kunstenaars en creatieve ondernemers uit Arnhem. Vanuit daar loop je via de Hommelstraat of de Spoortstraat via de Hommelpoort naar de Sonsbeeksingel en omhoog naar de Klarendalseweg. Veel horeca hebben momenteel een afhaaloptie, dus een lekker warm drankje tijdens

het bezichtigen van de etalages behoort tot de mogelijkheden.

De hele maand december zijn alle winkels in het Modekwartier tenminste geopend van donderdag t/m zaterdag van 11.00 tot 17.00 uur. Uiteraard houden de ondernemers rekening met de corona maatregelen. Voor meer info: www.facebook.com/modekwartier

Tekst en beeld: DOCKS Arnhem

Joods monument Arnhem



Joods monument bij wandeling in de voetsporen van De Stille Slag

Ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de Holocaust hebben bewoners van het Spijkerkwartier op initiatief van Spijkerbed in 2019 door de hele wijk tijdelijke 'struikeltekens' geplaatst. Deze tekens staan bij de huizen waar Joodse families woonden die in 1942 en 1943 naar de vernietigingskampen zijn gedeporteerd.

Informatie over deze struikeltekens is nu ook opgenomen op de website joodsmonumentarnhem.nl. Op deze website staat ook informatie over het ontstaan van het monument in het centrum van Arnhem, de 1.500 namen van vermoorde Arnhemmers, de struikelstenen en nog veel meer.

Tekst en foto (boven): via Joods monument Arnhem
Foto (onder): Rien Meijer



Column van Neeltje

Corona-Kerst op komst

Hier een paar tips om de Kerst niet saai te laten worden, omdat je niet bij familie op bezoek kunt gaan of familie kunt uitnodigen.

Tip 1. Niet alleen videobellen

Ga niet alleen videobellen, doe ook een leuke quiz tussendoor zodat iedereen erbij blijft en niet in slaap valt of ondertussen iets anders gaat doen. Het motiveert nog meer om mee te doen als er een prijs is, dus zorg daar zeker voor.

Tip 2. Invriezen

Al is het geen normale Kerst, maak toch een lekker uitgebreid feestmaal voor de hele familie klaar, zodat het in ieder geval een beetje als een normale Kerst voelt. Nog eten over? Bewaar het in de vriezer tot volgend jaar Kerst als alles waarschijnlijk weer normaal is! Dan kun je er alsnog met je familie tijdens Kerst 2021 van genieten.

Tip 3. Versieren

Nu de mensen, die het zo gezellig maken met Kerst, niet kunnen komen, is het leuk om je huis aan alle kanten aan te pakken en te versieren. Niets is te gek en vergeet de buitenkant zeker niet, zodat de hele wijk kan meegenieten.

Tip 4. Stuur kerstkaarten

Stuur elkaar geen appjes, maar kerstkaarten dit jaar. Dat is een stuk leuker en je kan ze ook nog neerzetten als versiering. Zet ook een opdracht op de kerstkaart: zoals hoeveel kerstballen kun je in de boom hangen binnen 30 seconden? Dan krijg je vast snel reactie terug.

Tip 5. Neem een filmpje op

Neem een filmpje op als je de cadeautjes uitpakt of aan tafel zit. Laat zien wat je klaar hebt gemaakt, van wie je kaarten hebt ontvangen en hoe mooi je de kerstboom hebt versierd. Als iedereen in je familie dit doet en ze in de (familie) groepsapp zet, lijkt het toch alsof jullie Kerst een beetje samen vieren.

Tip 6. Maak een foto en stuur op

Maak in plaats van met je familie een kerstfoto met je huisdieren. Ik doe het vast voor met Billie. Stuur jouw foto van jezelf en je huisdier naar neeltjeketelaar@gmail.com. De leukste inzending krijgt een prijs en de winnende foto wordt in de volgende wijkkrant gepubliceerd.

Ik wens iedereen fijne feestdagen en een gezond 2021.



Support your locals!

Oesterzwammen en Zwamdozen



Het leek zo'n goed idee. Op koffiedik van grote kantoren oesterzwammen kweken en deze leveren aan lokale restaurants. Maar toen kwam corona. We waren nog maar nauwelijks opgestart toen de aanvoer van koffiedik stagneerde omdat iedereen thuis ging werken. Nadat ook nog de restaurants dicht gingen was het drama compleet. Hoe verder?

Na de herstart in september leveren we onze oesterzwammen nu aan liefhebbers in de buurt en een enkel restaurant. Hoe mooi is het om gesteund te worden door klanten, die niet alleen de oesterzwammen lekker vinden, maar ons ook helpen met tips en zelfs oesterzwammen verkopen aan kennissen en vrienden. Ook onze zwamdoos, waarmee je oesterzwammen op je eigen koffiedik kan kweken, vindt zijn weg in de buurt. De resultaten die we terug zien door foto's die gedeeld worden, zijn indrukwekkend! Inderdaad: Koop dichtbij, samen blij!

Mail ons als jij ook culinair wil genieten van lokaal en duurzaam geteelde oesterzwammen of zelf thuis oesterzwammen wil zien groeien uit je eigen Zwamdoos? Zie voor meer info: www.spijkerzwam.nl.

Tekst en beeld: via SpijkerZwam



GRATIS BIJLAGE BIJ DE WIJKKRANT | DECEMBER 2020 | ONREGELMATIG VERSCHIJNEND | GA VOOR MEER INFORMATIE, FOTO'S, FILMPJES NAAR WWW.VRIJSTAATTHIALF.NL

VRIJSTAAT THIALF COURANT

IN VRIJSTAAT THIALF IS HET ELKE DAG FEEST VOOR IEDEREEN! | BEZOEK ALLEN DE VRIJSTAAT, GRATIS EN VOOR NIETS! | REACTIES: POST@VRIJSTAATTHIALF.NL



Op de volgende zaterdagen is er nog knutselclub (voor kids t/m 12 jaar) op Thialf van 12-14u. Deelname is kosteloos en je hoeft je niet aan te melden.

- 12/12 servies schilderen
- 19/12 zeep maken
- 9/1 schilderen
- 23/1 vaasje/ potje kleien
- 6/2 shirt/tas beschilderen / tie dye
- 20/2 dagboekje maken

knip uit en hang op je deur

Knutselclub gaat los

De dagen zijn korter, het is kouder en soms nat, maar toch is het wel echt leuk op Thialf.

Annie de Loijer is "mama van vier". En die bepalen voor een groot deel hoe haar leven eruit ziet. Ze zijn veel buiten om te klimmen en ravotten. Ideaal als Thialf je achtertuin is. Nu de herfst en

winter op komst zijn gaan de kinderen van Annie gewoonlijk binnenshuis creatief aan de slag. Van haar kinderen komt dan ook het idee om een knutselclub te beginnen. Annie zou tenslotte ook 'knutseljuf' kunnen worden, vinden ze. Daarom is ze sinds november om de zaterdag knutselmiddagen

bij Thialf gaan organiseren i.s.m. de stichting Vrijstaat Thialf en Sportbedrijf Arnhem. "We doen telkens wat anders zoals kleien, servies beschilderen, macrame en laatst hebben we ook een spaarpot van papiermache gemaakt! Handen uit de mouwen en aan de slag om aan het einde

van de middag wat moois mee naar huis te nemen. Sommige kinderen zijn er de hele middag, anderen sluiten een uurtje aan. Voor ieder wat wils en altijd gezellig! Hopelijk wordt het echt een succes en kunnen we mooie dingen maken deze winter! Wees welkom!" Zie kader voor de dagen.



foto's: Annie de Loijer

DE KERSTBOOM-VERBRANDING

gaat niet door. En het alternatieve programma dat we hadden bedacht kan vanwege de Coronamaatregelen waarschijnlijk ook niet door gaan (check onze Facebook).

Dus alvast een gezonde en mooie start van 2021 gewenst. Fijne feestdagen!



Nieuwe bestuursleden Stichting Vrijstaat Thialf

Okay, dit ziet er niet uit als het spannendste bericht van de afgelopen maanden, maar voor Thialf toch wel belangrijk.

Zoals je misschien weet is er een stichting die er voor wil zorgen dat Thialf een toffe plek is en blijft. Met gezellige

activiteiten, spannende speeltoestellen en een mooie vrijstaat met leuke mensen. We doen dat met een boel vrijwilligers en de mensen van het Sportbedrijf.

De stichting bestaat uit nu uit zes leden: Willem Hoeffnagel, Joep Mannaerts, Alwin Nieuwenstein, Noor Markus,

Judith Hendriks en Erik Vos. Maar we kunnen meer hulp gebruiken want we zijn weer nieuwe plannen aan het maken. De 'oude' plannen zijn immers grotendeels uitgevoerd (de skelterbaan, waterloop en klimpiramide). En er vertrekken volgend jaar wat bestuursleden omdat ze gaan verhuizen (tja, wij snappen het ook niet).

Dus zijn we blij met nieuwe leden: Christa Jakobs, Karina van Lenthe, Margreet Koopmans en Roy Koenders.

Heb jij een tof idee voor Thialf? Spreek een van onze leden aan, of stuur een mail aan post@vrijstaatthialf.nl.

Tot gauw!

VIND JE ONS OOK LEUK? GA NAAR [WWW.FACEBOOK.COM/THIALF](https://www.facebook.com/thialf) MET EEN LIKE BLIJF JE OP DE HOOGTE

Er zit een stuk pedofilie in haast elk mens. Dat zijn de woorden van voormalig PvdA-senator Edward Brongersma, tijdens een televisie-gesprek over pedofilie.

We schrijven 1978, hetzelfde jaar waarin Ed Nijpels, toen lid van de Tweede Kamer voor de VVD, ervoor pleitte seks met minderjarigen uit het strafrecht te halen. Schrap de leeftijdsgrens van 16 jaar en onderzoek het afschaffen van de grens van 12 jaar, was zijn betoog.

Woensdagavond 28 oktober, 32 jaar later, wordt in het Spijkerviertel de 73-jarige Jan vermoord. Door minderjarige jongens, op pedojacht. Een tragedie met een grote T. En geen incident: pedojachten, hoewel ze nog geen ander het leven hebben gekost, zijn bezig aan een opmars.

De woorden van Brongersma en Nijpels, al bijna in de vergetelheid geraakt, zouden hen anno 2020 diskwalificeren. Terecht: seks met minderjarigen moet niet goed-gepraat worden. Net zoals deze moord, en überhaupt een pedojacht, niet goed te praten valt: een mens vermoord je niet, eigenrichting is niet voor niets een misdaad.

Het zijn twee kanten van dezelfde zwarte medaille: de liberale vergoelijking van de jaren '70 en de vreselijke moord van de jaren '20. Als er iets is dat die ons leren, dan is het dat we als samenleving nog altijd geen idee hebben hoe om te gaan met het fenomeen pedofilie. En het is ook een duivels dilemma.

Pedofilie is een geaardheid - aandoening, zouden veel mensen

zeggen. En misschien is dat ook een beter woord: een afwijking van een gezonde geaardheid, omdat het praktiseren ervan kan leiden tot onacceptabel leed. Dat is ook waar het wringt.

De anti-homoverklaringen van christelijke scholen leverde onlangs nog flinke ophef op. Minister Slob trok naar aanleiding van alle commotie gehaast zijn steun in (maar veranderde waarschijnlijk niet van mening). Dat sommige christenen vinden dat homo's wel mogen bestaan maar hun geaardheid niet in de praktijk mogen brengen, vinden velen problematisch. Terecht. Tegen een pedofiel zeggen we - óók terecht - hetzelfde.

Het is een soort Catch-22. Empathie met iemand die een geaardheid heeft die hij of zij niet kan praktiseren, lijkt als het gaat om pedofilie al snel op goedkeuring van schadelijk gedrag. Van kindermisbruik. Maar wie de pedofiel onmenselijk en tot monster laat verworden, legt de fundering waarop pedojachten kunnen ontstaan.

Een praktiserende pedofiel is in zekere zin dader én slachtoffer tegelijkertijd. Wie begrip heeft voor de dader haalt zich vaak de collectieve woede op de hals. Daders verdienen geen medeleven, maar straf. Slachtoffers verdienen empathie. Maar wat doe je met iemand die beide is, om één en dezelfde reden?

Ik weet het niet. U ook niet. Dat is nu precies het probleem.

Foto: Rens Plaschek

De wijkkrant Spijkerviertel wordt huis aan huis bezorgd in het Spijkerviertel (Spijkerviertel, Spoorhoek, Boulevardkwartier en een deel van het Statenkwartier)

Editie: nr. 115, winter 2020

Redactie: José Botman, Foeke Galema, Trudi Hendriks, Lucille van Straten, Jan van Wonderen, Katja Krediet, Maaïke Raduzzi, Samuel Verschoor

Fotografie: Rien Meijer en anderen

Vormgeving: Harald Slaterus

Drukker: Drukkerij HPC

Oplage: 4.000

Verschijsning: 4x per jaar (lente, zomer, herfst en winter)

Website: www.mijnspijkerviertel.nl

Facebook: www.facebook.com/mijnspijkerviertel

Twitter: twitter.com/spijkerviertel

Alles weten over het Spijkerviertel? Volg en like ons op Facebook en Twitter en/of ga naar mijnspijkerviertel.nl.

Diverse contactinformatie:

Wijkcentrum de Lommerd: Spijkerstraat 185 a, info@lommerd.nl

Gemeente: 0900 1809

Afvalophaaldienst Sita: 026 4460490

Politie: 0900 8844

Wijkagent: Femke van den Berg:

femke.van.den.berg@politie.nl

Frank Daeseleer: frank.daeseleer@politie.nl

Melden van afvaloverlast: Fixi.nl

Drugsoverlast melden: 026 35424299

Kopij aanleveren: Kopij voor nummer 116 dient te worden aangeleverd vóór 16 februari 2021 via wijkkrantspijkerviertel@gmail.com.

Ingezonden brieven en artikelen zijn welkom en vallen onder verantwoordelijkheid van de auteur. De redactie behoudt zich het recht voor stukken te redigeren, in te korten of te weigeren zonder opgave van redenen. Anonieme brieven worden niet geplaatst, behalve in bijzondere situaties en op voorwaarde dat naam en adres bij de redactie bekend zijn. Ingezonden foto's dienen apart aangeleverd te worden in een resolutie van tenminste 300 dpi bij een formaat van tenminste 10 x 10 centimeter, in JPEG of TIF bestandsformaat. Toestemming van de maker is vereist en dient, tezamen met de naam van de maker, expliciet vermeld te worden bij het aanleveren van de foto's. Inzending geeft de redactie het recht het artikel en/of de foto in gedrukte, elektronische en/of enige andere vorm vast te leggen, te vermenigvuldigen dan wel openbaar te maken via de Wijkkrant Spijkerviertel en website. Stukken van 200-400 woorden (met een foto) maken meer kans op plaatsing.

Overzicht agenda wijkkrant 2021:

Nummer 116 inleveren kopij: 15 februari

Nummer 117 inleveren kopij: 17 mei

Nummer 118 inleveren kopij: 23 augustus

Nummer 119 inleveren kopij: 15 november

Voorpagina foto: Rien Meijer

(Herdenking Jan op 7-11-20)